

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 czerwca 1950 r.

w sprawie mieszkań służbowych i mieszkań pracowniczych.

Na podstawie art. 15 ust. 2 dekretu z dnia 28 lipca 1948 r. o najmie lokali (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr 36, poz. 259 i Nr 50, poz. 383 oraz z 1949 r. Nr 18, poz. 114 i Nr 35, poz. 256) zarządza się, co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Pracownikami w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są osoby zatrudnione z tytułu stosunku publiczno-prawnego lub na podstawie umowy o pracę.

2. Pracodawcami w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są:

- 1) władze i urzędy, zakłady i instytucje państwowe,
- 2) instytucje i zakłady prawa publicznego,
- 3) przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa pod zarządem lub nadzorem państwowym,
- 4) przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze, centrale spółdzielczo-państwowe oraz spółdzielnie,
- 5) spółki, w których Skarb Państwa, przedsiębiorstwa państwowe i osoby prawa publicznego posiadają udział wynoszący ponad 50% kapitału zakładowego spółki,
- 6) związki zawodowe,
- 7) organizacje społeczne i polityczne.

§ 2. Mieszkaniem służbowym jest lokal mieszkalny w budynku zarządzanym przez pracodawcę przydzielony przez niego pracownikowi:

- 1) ze względu na szczególny charakter pracy, wymagającej zajmowania lokalu mieszkalnego w tym budynku lub zespole budynków, albo
- 2) ze względu na wykonywanie pracy związanej z tym budynkiem lub zespołem budynków.

§ 3. 1. Mieszkaniem pracowniczym jest pozostający w dyspozycji pracodawcy lokal mieszkalny, nie będący mieszkaniem służbowym (§ 2), a przydzielony do używania pracownikowi w związku ze stosunkiem służbowym lub umową o pracę.

2. Używane w rozporządzeniu niniejszym określenie „mieszkanie pracownicze“ oznacza „mieszkanie w naturze“, o którym mowa w art. 15 ust. 2 dekretu o najmie lokali.

§ 4. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się również do mieszkań służbowych w rozumieniu dekretu z dnia 26 kwietnia 1948 r. o Zakładzie Osiedli Robotniczych (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 166).

§ 5. 1. Pracownik używa mieszkania służbowego lub pracowniczego na podstawie pisemnego przydziału,

dokonanego przez pracodawcę. Pismo stwierdzające przydział określa warunki korzystania z lokalu oraz osoby uprawnione do zamieszkania wspólnie z pracownikiem.

2. Od zamieszkania z pracownikiem nie mogą być wyłączeni członkowie jego rodziny, żyjący z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, oraz osoba prowadząca gospodarstwo domowe, jeżeli warunki rodzinne uzasadniają konieczność jej zatrudnienia.

§ 6. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie dotyczą mieszkań służbowych i pracowniczych przydzielonych osobom wojskowym, pracownikom cywilnym administracji wojskowej i pracownikom służby bezpieczeństwa.

Mieszkania służbowe.

§ 7. O przeznaczeniu lokalu mieszkalnego na mieszkanie służbowe zgodnie z przepisami § 2 postanawia naczelną władza nadzorcza pracodawcy, która może to uprawnienie przekazać władzom podległym.

§ 8. Pracodawca może żądać opróżnienia mieszkania służbowego przez pracownika i osoby wspólnie z nim zamieszkałe w razie ustania okoliczności, z powodu których mieszkanie to zostało przydzielone, w szczególności gdy:

- 1) stosunek służbowy (umowa o pracę) został rozwiązany,
- 2) pracownik przestał wykonywać pracę, która uzasadniała przydział mieszkania służbowego (§ 2).

§ 9. 1. Pracownik może żądać odroczenia terminu opróżnienia mieszkania służbowego do czasu dostarczenia mu przez pracodawcę innego mieszkania (mieszkania zastępczego), odpowiadającego obowiązującym normom zaludnienia i nadającego się do zajęcia ze względu na stan techniczny. Uprawnienie powyższe przysługuje w razie śmierci pracownika członkom jego rodziny wspólnie z nim zamieszkałym zgodnie z warunkami przydziału, o ile osoby te są uprawnione do zamieszkania na zasadzie przepisów dekretu o publicznej gospodarce lokalami.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach:

- 1) rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę z winy pracownika bez wypowiedzenia,
- 2) rozwiązania umowy o pracę lub stosunku służbowego przez pracownika bez winy pracodawcy,
- 3) rozwiązania stosunku służbowego wskutek wydalenia pracownika ze służby publicznej na podstawie orzeczenia władzy dyscyplinarnej lub wskutek utraty praw publicznych, orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądowym.

3. Pracodawca nie ma obowiązku dostarczania mieszkania zastępczego, jeżeli pracownik, który utracił prawo do mieszkania służbowego, uzyskał inne mieszkanie.

4. W przypadkach opróżnienia mieszkania służbowego, o których mowa w ust. 1 i 3, pracownik lub in-

na osoba uprawniona ma prawo do otrzymania rzeczywistych kosztów przeprowadzki. Koszty te ponosi dotychczasowy pracodawca.

Mieszkania pracownicze.

§ 10. Mieszkanie pracownicze przydziela się na czas nieoznaczony. Przydział mieszkania pracowniczego na czas oznaczony może nastąpić tylko w przypadkach, uzasadnionych wyjątkowymi okolicznościami, w szczególności w przypadku zawarcia umowy o pracę na czas oznaczony lub o wykonanie określonej pracy.

§ 11. Do mieszkań pracowniczych stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu zobowiązań o obowiązkach wynajmującego i najemcy oraz ogólne przepisy o najmie lokali co do wysokości czynszu i innych opłat związanych z używaniem lokali mieszkalnych.

§ 12. 1. Pracodawca może żądać opróżnienia mieszkania pracowniczego przez pracownika i osoby wspólnie z nim zamieszkałe w razie:

- 1) rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę z winy pracownika bez wypowiedzenia,
- 2) rozwiązania umowy o pracę lub stosunku służbowego przez pracownika bez winy pracodawcy,
- 3) rozwiązania stosunku służbowego wskutek wydalenia pracownika ze służby publicznej na podstawie orzeczenia władzy dyscyplinarnej lub wskutek utraty praw publicznych, orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądowym.

2. Przydział mieszkania pracowniczego pozostaje w mocy, jeżeli stosunek zatrudnienia, w związku z którym mieszkanie zostało przydzielone, został rozwiązany z przyczyn innych, niż wymienione w ust. 1, a w szczególności z powodu:

- 1) wypowiedzenia pracy bez winy pracownika,
- 2) rozwiązania umowy o pracę z winy pracodawcy lub z powodu utraty przez pracownika zdolności do pracy,
- 3) przeniesienia pracownika w stan nieczynny lub w stan spoczynku,
- 4) zwolnienia pracownika ze służby z zachowaniem praw emerytalnych (art. 10 pkt d) dekretu z dnia 14 maja 1946 r. o tymczasowym unormowaniu stosunku służbowego funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 139),
- 5) śmierci pracownika — w stosunku do członków jego rodziny wspólnie z nim zamieszkałych zgodnie z warunkami przydziału, o ile osoby te są uprawnione do zamieszkania na zasadzie przepisów dekretu o publicznej gospodarce lokalami.

3. Pracodawca może jednak w przypadkach wymienionych w ust. 2 żądać opróżnienia mieszkania pracowniczego po uprzednim dostarczeniu mieszkania zastępczego odpowiadającego obowiązującym normom zaludnienia i nadającego się do zajęcia ze względu na stan techniczny.

4. Przepis § 9 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. W przypadku przejścia pracownika do innego pracodawcy za zgodą dotychczasowego pracodawcy, pracodawca dotychczasowy może żądać opróżnienia mieszkania pracowniczego jedynie wtedy, gdy pracownik otrzymał w związku z nową pracą inne mieszkanie, odpowiadające warunkom mieszkania zastępczego, określonym w § 12 ust. 3.

2. W przypadku, określonym w ust. 1, nowy pracodawca obowiązany jest przydzielić mieszkanie pracownicze w pierwszej kolejności pracownikowi przechodzącemu do jego zakładu pracy.

3. Kontrolę nad wykonywaniem obowiązku określonego w ust. 2 sprawują naczelne władze pracodawców.

§ 14. W przypadkach, uzasadnionych potrzebą gospodarczą, Rada Ministrów może poddać w drodze uchwały niektóre kategorie mieszkań pracowniczych przepisom §§ 8 i 9.

Postępowanie w sprawach o opróżnienie mieszkania.

§ 15. Pracodawca wzywa pracownika do opróżnienia mieszkania pismem do niego skierowanym, które powinno zawierać:

- 1) oznaczenie pracodawcy oraz imię i nazwisko pracownika i osób wspólnie z nim zamieszkałych,
- 2) oznaczenie mieszkania,
- 3) termin opróżnienia mieszkania,
- 4) wskazanie mieszkania zastępczego w przypadku, gdy pracodawca obowiązany jest do jego dostarczenia,
- 5) uzasadnienie żądania opróżnienia mieszkania z wyjaśnieniem podstawy faktycznej i prawnej,
- 6) pouczenie o terminie i sposobie wniesienia zarzutów do wojewódzkiej komisji lokalowej.

§ 16. 1. Termin do opróżnienia mieszkania służbowego wynosi 14 dni.

2. Wojewódzka komisja lokalowa może nakazać częściowe opróżnienie mieszkania służbowego w terminie 3 dni w celu wprowadzenia do tego mieszkania nowego pracownika, zatrudnionego w miejsce dotychczasowego oraz nadać temu nakazowi rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Termin do opróżnienia mieszkania pracowniczego nie może być krótszy niż dwa miesiące.

§ 17. 1. Pracownik lub inna osoba uprawniona ma prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do opróżnienia mieszkania służbowego lub mieszkania pracowniczego, wnieść zarzuty do wojewódzkiej komisji lokalowej. Pismo obejmujące zarzuty powinno zawierać ich uzasadnienie ze wskazaniem środków dowodowych.

2. W przypadku, gdy pracownik lub inna osoba uprawniona nie skorzysta z uprawnienia przysługującego na podstawie ust. 1 i nie zastosuje się do wezwania, pracodawca może zwrócić się do wojewódzkiej komisji lokalowej o wydanie decyzji co do opróżnienia mieszkania.

§ 18. 1. W przypadku wniesienia zarzutów (§ 17 ust. 1 i 2) wojewódzka komisja lokalowa wydaje decyzję po przeprowadzeniu rozprawy.

2. Decyzja powinna zawierać:

- 1) oznaczenie pracodawcy oraz imię i nazwisko pracownika względnie osób wspólnie z nim zamieszkałych,
- 2) oznaczenie mieszkania,
- 3) w razie nieuwzględnienia zarzutów — termin opróżnienia mieszkania,
- 4) uzasadnienie decyzji, zawierające ustalenie jej podstawy faktycznej przez wskazanie faktów, które wojewódzka komisja lokalowa uznała za udowodnione, i dowodów na jakich się oparła, oraz podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawnych.

3. Rozprawa w wojewódzkiej komisji lokalowej w myśl ust. 1 powinna być wyznaczona w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia wpłynięcia zarzutów do wojewódzkiej komisji lokalowej.

4. O terminie rozprawy należy zawiadomić strony co najmniej na 3 dni przedtem.

§ 19. Decyzja wojewódzkiej komisji lokalowej jest ostateczna i stanowi tytuł wykonawczy, podlegający wykonaniu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu przymusowym w administracji.

§ 20. Nadzór nad wojewódzkimi komisjami lokalowymi w zakresie wykonywania przepisów niniejszego rozporządzenia sprawuje Państwowa Komisja Lokalowa, działająca na zasadach, ustalonych dekretem o publicznej gospodarce lokalami i przepisami wydanymi na jego podstawie.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 21. 1. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych ważnym interesem publicznym, właściwa władza może zarządzić opróżnienie mieszkania służbowego lub pracowniczego bez obowiązku dostarczenia mieszkania zastępczego przewidzianego w § 9 ust. 1, § 12 ust. 3 lub § 13.

2. Władzą właściwą w rozumieniu ust. 1 jest:

- 1) dla pracowników zatrudnionych u pracodawców określonych w § 1 ust. 2 pkt 1)—3) i pkt 5) oraz dla pracowników przedsiębiorstw państwowo-spółdzielczych i central spółdzielczo-państwowych — minister sprawujący zwierzchni nadzór nad pracodawcą,
- 2) dla pracowników organizacji społecznych i politycznych — Prezes Rady Ministrów,
- 3) dla pracowników związków zawodowych — przewodniczący Centralnej Rady Związków Zawodowych,
- 4) dla pracowników spółdzielni — Prezes Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 22. 1. Pracodawca dokona do dnia 31 grudnia 1950 r. przydziału lokali mieszkalnych, zajmowanych w tym dniu przez pracowników, jeżeli lokale te w myśl niniejszego rozporządzenia uważa się za mieszkania służbowe lub pracownicze.

2. W przypadku przejścia pracownika do służby (pracy) u innego pracodawcy w okresie od dnia otrzymania mieszkania do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, jeżeli przejście nastąpiło przy zachowaniu wymogów uzasadniających otrzymanie mieszkania zastępczego (§ 9 ust. 1, § 12 ust. 3 i § 13), przydziału dokona nowy pracodawca w terminie do dnia 31 grudnia 1950 r.

3. W przypadku przejścia pracownika do służby (pracy) u innego pracodawcy w okresie od dnia otrzymania mieszkania do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, jeżeli przejście nastąpiło bez zachowania wymogów uzasadniających otrzymanie mieszkania zastępczego (§ 9 ust. 2 i § 12 ust. 1), dawny pracodawca ma prawo żądać opróżnienia mieszkania przez pracownika i osoby wspólnie z nim zamieszkałe w terminie określonym w ust. 1. W razie niezgłoszenia żądania w tym terminie przydziału dokona nowy pracodawca do dnia 31 marca 1951 r.

§ 23. Pracownik lub inna osoba uprawniona ma prawo w terminie 14 dni od dnia otrzymania przydziału lub wezwania do opróżnienia mieszkania (§ 21) zwrócić się do Wojewódzkiej Komisji Lokalowej o ustalenie, że zajmuje lokal na podstawie innego tytułu niż tytuł określony w przydziale lub że żądanie opróżnienia lokalu jest nieuzasadnione. O prawie tym należy pouczyć pracownika w piśmie zawierającym przydział lub wezwanie do opróżnienia lokalu.

§ 24. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy oraz postanowienia układów zbiorowych, regulaminów i umów dotyczące przedmiotów unormowanych niniejszym rozporządzeniem.

§ 25. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom.

§ 26. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*